
Zpravodaj

SMIŘIC, RODOVA
A HOLOHLAV

říjen 2006

7

Slovo starosty

Vážení občané,

letošní rok má za sebou tři čtvrtiny své pouti a já jsem rád, že mohu opět pozdravit vás, čtenáře Zpravodaje, a to ve třetím letošním čísle. Od mých posledních informací se toho událo poměrně dosti. Většina věcí byla plánovaná, některé záležitosti si vyžádaly operativní přístup Rady města a Zastupitelstva města.

Z akcí plánovaných již na počátku roku probíhají následující:

- II. etapa oprav chodníků v hodnotě cca 300 tis. Kč, která proběhla v Rodově ve směru na Trotinu;
- III. etapa oprav chodníků v hodnotě cca 900 tis. Kč týkající se ul. Brigádnická, kpt. Jaroše a Lidická zahájena v září;

Rodov – trasa od Trotiny

Ulice Brigádnická

- v ZŠ Smiřice probíhá kompletní výměna technologie kotelny vč. instalování nových kotlů;
- v ZŠ byla v září zahájena I. etapa akce Rekonstrukce a zateplení ZŠ Smiřice, při níž dochází k opravě střechy tělocvičny a přilehlých objektů;
- na sídlišti Gen. Govorova byla zahájena kompletní výměna rozvodů tepla a teplé vody.

Tady je na místě říci, že akce byla zahájena se zpožděním. Toto zpoždění bylo způsobeno složitým výběrovým řízením, které byl provozovatel CZT, firma TEDOM ENERGO, nucen provést dvoukolově, a čekání na potřebná vyjádření některých institucí během procesu stavebního řízení také nepřispělo k vytvoření většího časového prostoru, který by byl v době nastávajícího podzimu vhodný. Byl to riskantní krok s ohledem na roční období, ale cítili jsme, že nebylo vyhnutí. Poté, co firma MATEX provádějící výkopové práce obnažila trubky rozvodů, bylo jasné, že by tyto rozvody, na řadě míst zkorodované skrz, nadcházející zimu nepřežily.

Při opravě chodníků v Rodově se nepodařilo v místě před Šanderovými vyjednat odkoupení větší části pozemku, aby v tomto úseku mohl být chodník širší. Proto zastupitelstvo pověřilo vyjednáváním se Šanderovými ještě zastupitele z Rodova, zda se jim nepodaří s ohledem na místní znalost tuto situaci zlepšit.

Jak jsem již uvedl, některé akce byly zařazeny do rozpočtu až v průběhu roku. Jedná se o koupi pozemku v těsném sousedství velkého fotbalového stadionu pro vybudování skateparku. Tuto skutečnost podpořilo zastupitelstvo 15. 9. 2006 schválením příslušné změny rozpočtu města.

S ohledem na problémy, které nám na naší komunikaci při stavbě rampy způsobila Česká pošta, došlo ke kompenzaci, na jejímž základě dojde ještě do konce roku k vybudování parkovacích míst

mezi poštou a školním hřištěm a k opravě komunikace až po roh kotelny. Na tuto akci v hodnotě cca 800 tis. Kč přispěje Česká pošta částkou ve výši 599 760,- Kč. Proto zastupitelstvo města operativně zareagovalo na zasedání 15. 9. 2006 a schválilo příspěvek města na tuto akci.

Doslova několik hodin před zasedáním zastupitelstva získalo město možnost koupit hasičskou cisternu Tatra 815 za 380 tis. Kč. Samozřejmě starší. Původně byla na počátek roku 2007 plánována repase rozpadající se staré Tatry 148 v hodnotě 650 tis. Kč. S ohledem na to, že je dnes obtížné sehnat náhradní díly na tento typ Tatry, jeví se koupě T 815 jako výhodnější varianta. Proto byla tato akce operativně na poslední chvíli zařazena na program jednání zastupitelstva a to ji svým rozhodnutím dne 15. 9. 2006 schválilo.

Luboš Tuzar, starosta

Slovo tajemnice

Vážení občané,

ve dnech 20. a 21. října 2006 proběhnou volby do zastupitelstev obcí. V našem městě bude usilovat o hlasy voličů pět subjektů: politické strany Občanská demokratická strana, Komunistická strana Čech a Moravy, NEZÁVISLÍ DEMOKRATÉ (předseda V. Železný), dále sdružení politické strany Volba pro město a nezávislých kandidátů Volba pro město a Sdružení nezávislých kandidátů Volba pro Smiřice.

Voličem je státní občan České republiky, který alespoň druhý den voleb dosáhl věku nejméně 18 let a je v den voleb ve Smiřicích přihlášen k trvalému pobytu a za stejných podmínek i občan členského státu Evropské unie, pokud požádal o zápis do dodatku stálého seznamu voličů. Žádost o zápis do dodatku lze podat Městskému úřadu Smiřice do 18. října 2006 do 16,00 hodin. Pokud občan jiného státu o zápis do dodatku nepožádá, hlasovat ve volbách do zastupitelstva města nemůže. Ve volbách do zastupitelstev obcí nelze hlasovat na voličský průkaz.

Ve stejném termínu jako volby komunální proběhnou i volby do 1/3 Senátu Parlamentu České republiky. Okrskové volební komise budou tedy plnit úkoly pro oboje volby současně.

Při volbách do Senátu lze hlasovat na voličský průkaz, který vydává úřad příslušný podle místa trvalého pobytu voliče. Bližší informace lze získat na internetových stránkách města www.smirice.cz, kde je v rubrice Volby 2006 odkaz i na stránky ministerstva vnitra, případně u tajemnice nebo matrikářky úřadu.

Mgr. Věra Hottmarová

Z jednání Zastupitelstva města

23. zasedání ZM dne 15. 9. 2006

- ZM Smiřice schválilo změnu rozpočtu č. 5 na základě rozpočtového opatření č. 7 a změnu rozpočtu č. 6 na základě rozpočtového opatření č. 9.
- ZM Smiřice schválilo zřizovací listiny Základní školy Jiráskova 206, Smiřice, Mateřské školy Smiřice, DDM Smiřice, ZUŠ Smiřice a MěKS Smiřice. *(Změna zřizovacích listin uvedených*

příspěvkových organizací města se týká ustanovení, v němž je vymezen majetek a majetková práva.)

- ZM schválilo koupi pozemku p. č. 135/16 k. ú. Smiřice o výměře 938 m² za cenu 41 970,- Kč stanovenou znaleckým posudkem. *(Jedná se o pozemek pro vybudování skateparku.)*
- ZM neschválilo dohodu o sporných nárocích podle § 259 zákoníku práce mezi městem Smiřice a paní V. K.
- ZM Smiřice stanovilo cenu pozemku pro účely směny s Dřevotvarem ve výši 133,- Kč/m².
- ZM pověřilo zastupitele paní Marii Fejglovou a pana Jana Novotného projednat odkup dostatečné části pozemku p. č. 560 v k. ú. Rodov pro vybudování chodníku.
- ZM pověřilo MěÚ Smiřice jako správce daně prominutím pohledávky pana J. R. ve výši 30 tis. Kč.

Redakčně nezkrácenou verzi usnesení upravenou z důvodu dodržení přiměřenosti rozsahu zveřejňovaných osobních údajů podle zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, najdete na www.smirice.cz.

Zprávy z matriky

Úmrtí od května do července 2006

Z našich řad odešli:

- květen 4 občané
- červen 1 občanka
- červenec 2 občané

Sňatky od května do července 2006

- v obřadní síni MěÚ 7
- v kapli 11

Upozornění na výměnu občanských průkazů

Platnost občanských průkazů bez strojově čitelných údajů vydaných do 31. 12. 1996 **končí 31. prosince 2006**. Tato lhůta se vztahuje i na občanské průkazy s vyznačením platnosti „bez omezení“, s výjimkou průkazů občanů narozených před 1. lednem 1936.

Žádost o vydání občanského průkazu se strojově čitelnými údaji je občan povinen předložit nejpozději do 30. listopadu 2006.

Dana Jágrová, matrikářka

Informace pro zájemce o starší čísla Zpravodajů

Chybí Vám některé z předchozích čísel Zpravodaje? Máte zájem o komplet čísel z minulých let? Stačí se stavít na sekretariátě MěÚ Smiřice – jednotlivá čísla si můžete zakoupit za symbolickou cenu 3,- Kč, celý komplet pak za 15,- Kč (komplet je pouze u ročníků 2004 a 2005).

Chybí Vám ve Zpravodaji nějaká rubrika? Máte k jeho obsahu připomínky? Vaše náměty na vylepšení smiřického čtvrtletníku nám zasílejte buď na adresu MěÚ Smiřice, Palackého 106 nebo je zašlete e-mailem na adresy podatelna@smirice.cz nebo meks.smirice@tiscali.cz.

Kulturní a společenské akce

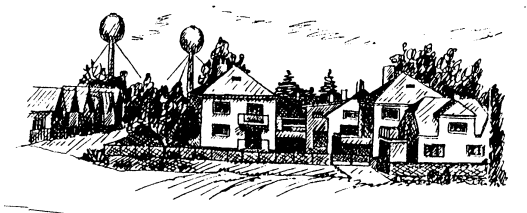
podzim–zima 2006

- 30. 9. – 8. 10. 1. Umělecké setkání partnerských měst**
Setkání výtvarníků z měst Smiřice, Boguszów-Gorce, Radzionków a Dobre Miasto.
- od 8. 10. TANEČNÍ pro manželské a jiné páry**
Taneční vedou manželé Krťčkoví, přihlášky přijímá MěKS Smiřice.
- 13. 11. PEKELNÁ POHÁDKA**
9 a 10 hod. Pohádka v podání divadla MRAK z H. Brodu pro děti z MŠ a rodiče s dětmi na rodičovské dovolené. KD Dvorana
- 2. 12. VÁNOČNÍ TRHY**
10–17 hod. V KD Dvorana Smiřice pořádá MěKS Smiřice ve spolupráci se Střední školou potravinářskou ve Smiřicích.
- 4. 12. VĚRA ŠPINAROVÁ**
19 hod. Zámecká kaple Zjevení Páně. Předprodej od 1.10. v KD Dvorana.
- 14. 12. Jakub Jan Ryba – Česká mše vánoční**
19 hod. Zámecká kaple Zjevení Páně
- Vánoční koncerty žáků ZUŠ Smiřice**
KD Dvorana Smiřice
- 13. 12.**
18 hod.
- 19. 12.**
18 hod. Zámecká kaple Zjevení Páně

Předprodej vstupenek – MěKS Smiřice, KD Dvorana, tel. 495 422 090,
e-mail: meks.smirice@tiscali.cz.

Informace o akcích též na www.smirice.cz a www.kaple.smirice.cz.

Zprávy Obecního úřadu Holohlavy

Vrácení lesa na Chloumku

V minulém zpravodaji jsme vás informovali o tom, že obec požádala o vrácení lesa poz. č. 346 – Horákova stráž na Chloumku. Mysleli jsme si, že v dnešní době to jsou jen formální záležitosti. Zvláště když předkládáme všechny historické doklady o nabytí včetně výpisů

z pozemkových knih na katastru v Hradci Králové a v Náchodě (dříve jsme patřili s KN pod Jaroměř). Zjistili jsme, že opak je pravdou.

Restituční zákony jsou vstřícné jen k někomu. Ale my to nevzdáváme! Zastupitelstvo obce rozhodlo, aby naši žádost o vrácení lesa posoudili nezávislí advokáti, a ne právní oddělení Lesů České republiky s. p. Hradec Králové.

Výběrová řízení

V současné době vypisujeme dvě výběrová řízení. První na budování nových inženýrských sítí v nové ulici Lipová, pro které máme všechna stavební povolení. Stavbu jsme z důvodů dotací posunuli na rok 2007. Druhé výběrové řízení bude na rekonstrukci kamenné hospody, kde úpravy na vývažovnu chceme provést v zimních měsících roku 2006/07.

Mateřská školka

Mateřská školka se nám po prázdninách úspěšně rozjela nejen s novým vedením, ale i s novými dětičkami, které si na naši mateřinku brzy zvykly. S paní Kozovou, dnes už bývalou ředitelkou, jsme se hezky rozloučili a popřáli jí hodně zdraví a radosti do dalších let. Také jsme jí poděkovali za dlouhodobou práci, kterou věnovala nejen dětem, ale i obecním záležitostem.

Tenisový kurt u Brodku

Místní sportoviště již nezeje prázdnotou. V letošním roce jsme na něm vyměnili antuku, upravili okolí a zavedli tlakovou vodu na kropení povrchu, kde se hraje tenis. Klíče od branky ke kurtu jsou u pana Stanislava Voltra, čp. 147 v ulici U Trati. Kdo si chce zahrát tenis, může si klíče vypůjčit za 20,- Kč/hod. s podmínkou, že po hře uvede kurt opět do původního stavu. To znamená uklidí, případně zamete a uválcuje kurt. Jelikož povrch hřiště je nový – čerstvý, poplatek za delší úpravu antuky může pan Voltr zohlednit.

Opět končí jedno volební období

Za několik týdnů skončí volební období pro zastupitelstvo obce. Jsme přesvědčeni, že zastupitelé, zvolení v roce 2002 v naší obci, odvedli velký kus práce. Čas rychle utíká a pro další vysněné cíle zapomínáme, co jsme v našem volebním období zvládli:

- **Rekonstrukci rozvodů elektrické energie.** Vznikly nové trafostanice v ulicích Luční, Dlouhá a Školní. Nové rozvody elektřiny jsou v ulicích Školní, U Trati, Dlouhá a Na Kopečku. To nejvíce ocenili obyvatelé koncových větví. Např. U Trati, kde po stabilizaci napětí mohou večer normálně sledovat televizi. Zároveň s rekonstrukcí elektrických sítí byly vybudovány nové rozvody pro veřejné osvětlení a místní rozhlas – včetně nových stožárů. Se stejnými pracemi chceme pokračovat v příštím roce v ulicích Na Státní, Zadní a Dlouhé směrem k Habřině. Plány a rozpočty jsou již připravené. V zimních měsících chceme vyhlásit výběrové řízení na dodavatele stavby.
- Pro výstavbu 47 rodinných domků v lokalitě u Jordánu byly vybudovány inženýrské sítě. Nové domy nám zde rostou jako houby po dešti.
- Došlo na hloubkovou kanalizaci v ulici Dlouhá pod hřbitovem a za státní silnicí, což byly poslední nedodělky nové kanalizace v naší obci.
- Pro naši mládež jsme vybudovali v suterénu mateřské školky ze skladu CO posilovnu pro kulturisty, tělocvičnu a nutné sociální zázemí. V parku vzniklo dětské hřiště. Můžeme říci, že všechna tato sportovní zařízení jsou hojně využívána našimi dětmi a dospívající mládeží.

To byly naše největší – stěžejní akce volebního období.

Je ale třeba připomenout i některé z menších akcí, které stály obec také nemalé finanční prostředky. Jsou to např. opravy chodníků, opěrná zeď u Vágnerových, oprava márnice, osvětlený přechod přes státní silnici a v poslední době i rekonstrukce tenisového kurtu.

Nezapomeňme ani na obecní pozemky u Chloumku, které se postupně novou výsadbou stromků a ochranou proti zvěři opět mění v opravdový les.

Myslím, že holohlavští občané vědí, co se za uplynulé období vybudovalo, opravilo a v neposlední řadě i udržovalo.

Vzhledem k našim finančním prostředkům včetně dotací, na které jsme dosáhli, zastupitelé zvažovali a vybírali jednotlivé akce tak, aby opravy komunikací, chodníků a případně i jiné důležité věci se realizovaly na místech, která to nejvíce potřebovala, na případy nejstarší nebo které byly vyvolány i potřebou široké veřejnosti.

Vím, že jsme se nezavděčili všem. Někdo chodí v ulici po pravém chodníku, druhý po levém. Jedni se nechtějí dívat na dráty elektrického vedení v ulicích, druhým to zas chybí, protože si jeho vlašťovíčky a jiříčky nemají kam sednout. To už ale přináší život.

Jsme přesvědčeni, že způsobem, který nastavil náš bývalý starosta pan Miroslav Hlava – něco vystavět, nového vybudovat a stále něco opravovat a udržovat – budeme pokračovat. Tak se bude naše obec rozšiřovat, zvelebovat, aby se nám líbilo na všech jejích místech.

Děkujeme všem zastupitelům i občanům za práci pro obec, za obětavost, se kterou pomáhali udržovat obec čistou a pěknou a přejme si, aby těch nepříznivých občanů, kteří nám dělají nepořádek po ulicích i v parku, stále ubývalo.

Miloš Malínský, starosta obce

Zprávy z mateřinky v Holohlavech

Je to už nějaký ten týden, co ve školách usedli žáci po prázdninách znovu do lavic. Někteří poprvé, více či méně natěšení, ale určitě s očekáváním, jaká ta škola vlastně je. Také naši mateřskou školu opustili předškoláci a místo nich nastoupili mladší kamarádi. Někteří věděli, co je čeká, protože si v předešlém školním roce přišli s maminkami do školky několikrát pohrát, někteří byli v novém prostředí poprvé. Věřím, že všem, až se rozkoukají a poznají dobře své nové kamarády, se bude v naší mateřince líbit. Snad o tom svědčí i to, že žádné větší slzavé údolí při ranním příchodu se nekonalo.

Školní rok 2006–07 pro mateřskou školu v Holohlavech přinesl i několik změn. Tou první byl vyšší počet přihlášených dětí než by se do jednotřídky vešlo, takže jsme mohli znovu otevřít druhou třídu, i když jen na dopoledne. Druhou změnou byl odchod ředitelky, paní Věry Kozové, do důchodu. Jako nastoupivší ředitelka a její bývalá kolegyně bych jí chtěla touto cestou poděkovat za její dlouholetou práci a velký přínos pro mateřskou školu, za rady a povzbuzení, kterých se mi od ní dostalo, a popřát jí hlavně zdraví, dobrou náladu a pohodu.

Tou třetí změnou byly nově přijaté síly. Do mateřské školy nastoupily dvě plně kvalifikované učitelky, paní Jana Hofmanová a čerstvá absolventka Pedagogické fakulty UHK, Bc. Sylva Perháčová. Doufám, že budeme dobrý pracovní tým a že spolu s ostatními zaměstnanci školky vytvoříme pro děti přátelské a příjemné zázemí, plné nových hezkých poznatků a prožitků. Také bych nám všem přála, aby počet dětí v mateřské škole zůstal i v budoucnu alespoň takový, jaký je letos, aby nemuselo dojít v následujícím školním roce k personálním změnám.

Plánovaných akcí pro děti máme i pro tento školní rok v zásobě dostatek a je zbytečné je tu všechny vypisovat. O většině z nich budeme informovat ve Zpravodaji, můžete si je přečíst i na

našich webových stránkách www.msholohlavy.wz.cz. Naší velkou prioritou je zapojovat rodiče do života a dění ve školce. Dnešní doba je pro mnoho dospěláků natolik časově a pracovně náročná, že čas, který mohou strávit spolu se svými dětmi a přitom se jim plně věnovat, zkrátka si to „užít“, je velmi omezený. Proto mezi akcemi pouze pro děti mají stále větší místo i ty společné s rodiči. Patří mezi ně možnost pohrát si s dítětem ve školce před odchodem domů, odpolední canisterapie, školní slavnosti, výtvarné soutěže pro děti a rodiče, nově pak tvořivé dílny, kdy děti spolu s rodiči mohou vyrobit něco pěkného. Loni jsme si vyzkoušeli práci se samotvrdnoucí hmotou a barvení a batikování triček. Oboje se setkalo s velkým ohlasem.

Pokud potřebujete umístit své dítě ve školce a budete uvažovat o umístění v té naší v Holohlavech, ještě letos máte stále možnost, máme ještě volná místa. Můžete se také přijít s dítětem podívat a pohrát si, aby se s prostředím školky mohlo seznámit. Tato nabídka platí samozřejmě i pro rodiče, kteří budou své děti chtít přihlásit na příští školní rok.

Zápis pro školní rok 2007–06 bude vyhlášen na jaře následujícího roku a o konkrétním termínu budeme veřejnost informovat.

Renáta Smotlachová ředitelka MŠ Holohlavy

Sbor dobrovolných hasičů v Holohlavech

Za uplynulé čtyři roky i místní členové sboru dobrovolných hasičů nezháleli. Každoročně pořádáme ples v KD Dvorana, sběr železa, hasičskou pohárovou soutěž, čištění koupaliště, pomáháme při pořádání pálení čarodějnic a Dětského dne.

Trofeje posbírané v pohárových soutěžích v rozmezí let 2003–2006

Celoročně vedeme kroužek mladých hasičů, který už funguje 15 let. S dětmi se účastníme okresních kol i soutěží pro děti v blízkém okolí. Dospělí členové sboru se účastní soutěží, školení, výcviku a brigád potřebných na opravu a údržbu hasičské techniky, výstroje a výbroje. Výsledky naší práce za poslední čtyři roky v krátké rekapitulaci:

- Rok 2003 – sbor oslavil 120 let od svého vzniku. Naší soutěže se zúčastnilo 22 družstev dospělých a 15 družstev dětí. Naše družstvo se zúčastnilo dvanácti soutěží, z toho skončilo 4x na 1. místě, 2x na 2. místě a 1x obsadilo 3. místo.
- Rok 2004 – naší soutěže se zúčastnilo rekordních 43 družstev, z toho 16 družstev dětí. Naše družstvo se zúčastnilo 12 soutěží – z toho obsadilo 3x 1. místo, 2x 2. místo a 1x 3. místo.
- Rok 2005 – naší soutěže se zúčastnilo 26 družstev, z toho 11 dětských. Naše družstvo se zúčastnilo patnácti soutěží, z toho se umístilo 7x na 1. příčce, 2x na 2. místě a 1x obsadilo 3. místo.

Soutěžní družstvo SDH Holohlavy

- Rok 2006 – naší soutěže se zúčastnilo 44 družstev, z toho 20 dětských. Pro družstvo sezóna ještě neskončila, zatím odcvičilo 16 soutěží, z nich 6x na 1. místě, 5x na 2. místě a 1x na 3. místě.

Za poslední čtyři roky jednotka zasahovala u pěti požárů, třikrát vyjela na vodou postižená místa a jedenkrát zasahovala u dopravní nehody.

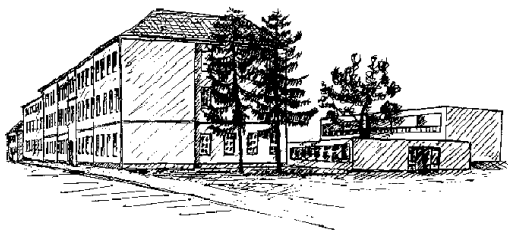
Kompletní družstvo SDH Holohlavy

Jednotka byla obecním úřadem dovybavena kabáty Fireman, přilbami Gallet, zásahovou obuví, jednou mobilní a jednou přenosnou vysílačkou, proudnicí Rambo Jet, plovoucím čerpadlem, pracovními oděvy a několika kusy hadic.

Z krátkého výčtu naší činnosti je zřejmé, že sbor dobře reprezentuje naši obec. V této činnosti chceme pokračovat i nadále.

Radislav Richtera, starosta sboru

Ze života základní školy

Nový školní rok 2006/07 zahájilo 4. září 412 žáků. Jsou rozděleni do 18 tříd. Do prvního ročníku nastoupilo 33 dětí, 11 dětem byl udělen odklad školní docházky, proto nastoupí až v příštím školním roce. Ve třídě 1. A vyučuje paní učitelka Zdeňka Krtková a v 1. B paní učitelka Ivana Špryňarová. I v letošním školním roce došlo k poklesu počtu žáků, pedagogický sbor se

tedy také zmenšil. Odešla paní učitelka Ladislava Procházková a Klára Doleželová, z mateřské dovolené se vrátila paní učitelka Dana Novotná. Změna je také v personálním obsazení školní jídelny. Do důchodu odešla paní Hana Marelová a na její místo vedoucí školní jídelny nastoupila paní Lenka Krausová.

Díky pochopení zřizovatele školy města Smiřice pro modernizaci školy jsme dostali finanční prostředky, které nám umožnily během roku a o prázdninách pokračovat v úpravách. Učebna výpočetní techniky byla vybavena novými počítači a nově zasíťována. Původní počítače byly rozděleny do všech kabinetů a také zasíťovány, což přineslo zlepšení přístupnosti učitelů k výpočetní technice a práci s ní. Z jedné třídy byla vybudována multimediální učebna. Je vybavena moderními pomůckami – interaktivní tabulí, dataprojektorem, počítačem, video přehrávačem, DVD přehrávačem a stereofonním ozvučením. Učebna byla nově vymalována a na podlahu položen zátěžový koberec.

Ve dvou poschodích nové budovy byla provedena rekonstrukce toalet. Rezavé a hygienicky nevhodné plechové kóje byly vybourány, nahrazeny zděnými příčkami a obloženy kachlovým obkladem. Toalety byly doplněny osoušeči rukou, zásobníky na mýdlo a toaletní papír.

V letošním roce byla dokončena modernizace tříd. V posledních pěti třídách bylo vyměněno osvětlení, třídy byly vymalovány a vybaveny novým variabilním školním nábytkem. Také vchod do školy byl upraven novou omítkou a dřevěným obložením. Na stěny byly připevněny panely k prezentaci úspěchů žáků.

V současné době probíhá celková rekonstrukce topení. Všechny radiátory byly osazeny novými ventily a termohlavicemi, v kotelně budou nainstalovány nové dva kondenzační kotle a tři regulační uzly budou zmodernizovány. Byla zahájena i rekonstrukce tělocvičny, která by v 1. etapě měla dostat novou zateplenou střechu.

O prázdninách proběhl další ročník „Expedice Grabštejn“ přírodovědného kroužku „ANAX“. Pobyt na hradě nedaleko Hrádku nad Nisou byl tradičně zaměřen na turistiku, ale i na pomocné práce na hradě samém. V letošním roce jsme se opět podívali do zoologické a botanické zahrady v Liberci, navštívili jsme Vodní hrad Lipý v České Lípě, hrad Lemberk a řadu přírodních zajímavostí v okolí.

Za pomoc při zajištění expedice děkujeme Lence Králové, rodině Machkových a rodině Vokřálových, ale také DDM ve Smiřicích.

Od pracovníků hradu jsme byli velmi chváleni za odvedenou práci a příští rok jsme opět zváni na Grabštejn.

Mgr. Petr Rohlena, ředitel ZŠ Smiřice

Mateřská škola Smiřice

Redakční rada Zpravodaje tímto ve svých řadách vítá posilu, slečnu redaktorku Adélku Všetečnou, která bude čtenářům přibližovat dění ve smiřické mateřské škole. Dnes Vás seznámí s tématickou náplní letošního školního roku.

Jak si hrajeme?

Víte, děti, jak to bylo?
Když sluníčko zazářilo,
rozhodl se Honza hned,
že obejde celý svět.

A my už jsme s Honzou také putovali. Nejdříve jsme si hráli na kosmonauty a navštívili planety ve vesmíru. Potom jsme si hráli na naši modrou planetu a s mapou světa v ruce prozkoumali všechny světadíly a poznali, jak si hrají děti v Africe, Americe a třeba na pólech. A pak zas do naší krásné republiky.

A víte, jak se jmenuje hlavní město?
A co je Karlův most?
A kde bydlí Krakonoš?
A jak kreslil Josef Lada?
A kde je nejvíce rybníků?
A...?

My už to víme.

Letošní školní rok jsme si řekli, že sice s maminkou a tatínkem jezdíme k moři, na hory, do Prahy... Ale známe vůbec naše město? Budeme si proto hrát na detektivy a prozkoumáme křížem krážem místo, kde bydlíme – naše městečko Smiřice.

A jak jsme to zvládli? To Vám příště napíše

redaktorka Adélka Všetečná

DDM Smiřice

NABÍDKA ZÁJMOVÝCH KROUŽKŮ PRO ŠKOLNÍ ROK 2006/2007

I na letošní školní rok připravil Dům dětí a mládeže a Základní škola ve Smiřicích kvalitní a finančně dostupnou nabídku prožití volného času dětí pod odborným vedením. Členstvím v zájmových kroužcích děti získají mimo nových poznatků, dovedností a zábavy i velké slevy na všechny akce DDM.

- **Přírodovědný kroužek ANAX** (od 5. do 9. třídy), vedoucí: T. Hlaváček
- **Rybářský kroužek** (od 1. třídy), vedoucí: M. Charousek a D. Bárta
- **Pohybový kroužek** (od 1. do 5. třídy), vedoucí: I. Špryňarová
- **Společenský tanec** (od 1. do 7. třídy), vedoucí: Z. Špryňarová
- **Pečení a vaření** (od 3. do 6. třídy), vedoucí: E. Michálková
- **Léčivá píšťalka** (od 1. třídy), vedoucí: Z. Krtková
- **Šikulka** (od 1. do 5. třídy), vedoucí: paní Ivana Špryňarová
- **Keramika** (od 2. do 5. třídy), vedoucí: paní Šárka Pořízová
- **Keramika a výtvarné techniky** (od 5. do 9. třídy), vedoucí L. Malinová
- **Divadelně-výtvarný kroužek „Paraplíčko“** (od 1. do 9. třídy), vedoucí: J. Kozová
- **Pěvecký kroužek s výukou základů hry na kytaru** (od 5. do 7. třídy), vedoucí: J. Zapadlová
- **Pěvecké sbory Sýkorky** (od 2. do 5. třídy) a **Švitořilky** (od 6. do 9. třídy), vedoucí: L. Čermáková
- **Dětský aerobik** (od 2. do 6. třídy), vedoucí: L. Rybová
- **Horolezecký kroužek** (od 5. do 9. třídy), vedoucí: J. Adamec
- **Kondiční cvičení** (pro dívky od 6. do 9. třídy), vedoucí: V. Rohlenová
- **Volejbal** (od 6. do 9. třídy), vedoucí: T. Raszka
- **Badminton** (od 4. třídy), vedoucí: A. Šob a T. Raszka
- **Stolní tenis** (od 4. třídy), vedoucí: T. Raszka
- **Florbal** (od 6. do 9. třídy a pro středoškoláky), vedoucí: T. Raszka
- **Kalanetika** (pro dívky od 15 let a ženy), vedoucí: L. Rybová
- **Dopravní kroužek** (od 5. do 8. třídy), vedoucí: A. Šob
- **Anglický jazyk** (pro 2. až 4. třídu), vedoucí: A. Pozanová
- **Německý jazyk** (pro 2. až 4. třídu), vedoucí: L. Čermáková
- **Začínáme s angličtinou** (pro 6. – 7. třídu), vedoucí: I. Kudrnáčová
- **Anglický jazyk – mírně pokročilí** (pro dospělé), vedoucí: R. Dolanská
- **Německý jazyk – mírně pokročilí** (pro dospělé), vedoucí: R. Dolanská
- **Víš si rady s češtinou? I.** (pro 9. třídu), vedoucí: H. Štréglová
- **Víš si rady s češtinou? II.** (pro 9. třídu), vedoucí: L. Malinová

- **Hrátky s češtinou** (pro 6. třídu), vedoucí: Hana Štréglová
- **Čeština pro každý den** (pro 8. třídu), vedoucí: R. Voženílková
- **To nejlepší z češtiny** (pro 8. třídu), vedoucí: R. Voženílková
- **Matematika pro chytré hlavy I.** (pro 9. třídu), vedoucí: E. Šupíková
- **Matematika pro chytré hlavy II.** (pro 9. třídu), vedoucí: K. Hronešová
- **Psaní na stroji** (od 6. do 8. třídu), vedoucí: A. Pozanová
- **Obsluha počítače a internet** (pro začátečníky od 2. třídy), vedoucí: I. Urbanová
- **Obsluha počítače a internet** (pro mírně pokročilé od 4. třídy), vedoucí: I. Urbanová

Podrobnější informace o uvedených kroužcích Vám sdělí v DDM Smiřice, U Stadionu 15, tel. 495 422 816, mobil A. Šob 604 954 153, I. Urbanová 604 629 920 a T. Raszka 604 655 437. Přihlášku a poplatek je nutné odevzdat v DDM Smiřice od 18. do 27. září každý pracovní den od 13 do 18 hodin.

Veškeré informace o výchovné vzdělávací činnosti, aktuálních akcích pro děti, aktivitách pro volný čas dětí a spoustu dalších informací o činnosti ZŠ a DDM naleznete na webových adresách www.ddm.smirice.cz a www.zssmirice.cz.

Jubilant – medailér a sochař Milan Knobloch, 2. část

Jak se stal sochařem

Sochařem se stal vlastně až dodatečně – zpočátku se totiž zabýval výhradně malířskou tvorbou. Začalo to tím, že otec pomáhal s účetní administrativou zakladatelce české gobelínové školy v Jindřichově Hradci Marii H. Teinitzerové, která k nám mimochodem ze Švédska dovezla první stavy na tkaní uměleckých gobelínů. Paní Teinitzerová požádala Knoblochova tatínka, zda by jí poradil někoho, kdo by realizoval návrhy gobelínů na výstavy v Paříži, Londýně a Rio de Janeiru. Otec se zmínil o svém synovi, jenže ten tehdy maloval jen rozsahově menší obrazy, zatímco zakázka ztvárňující slovenskou madonu podle návrhu malíře Ľudovíta Fully měla být téměř čtyřikrát větší – asi dva metry na výšku a o něco míň na šířku. Lákavou nabídku si pochopitelně velmi rozmyšlel – a to tehdy ještě netušil, že autorem návrhu je uznávaný slovenský malíř Ľudovít Fulla. Ten byl znám jako velice pedantický člověk, proto se výtvarníci obávali s ním spolupracovat. Jaké však potom bylo jeho překvapení, když se pan profesor Fulla o zpracování jeho návrhu vyjádřil velmi pozitivně a dílo okamžitě signoval. A ještě prý paní Teinitzerové doporučil, aby mu zadávala i další zakázky. Tak se stalo, že tehdy ještě jako mladík dělal i další jeho návrhy.

Jako malíř během přijímacích zkoušek na Akademii neuspěl. Prostřednictvím sochaře Jana Laudy však byl přijat do jeho školy sochařské. Potom došlo na Akademii výtvarných umění k jeho setkání s Otakarem Španielem. Profesor Španiel byl tehdy jedním z nejvýznamnějších výtvarníků světové pověsti. Milan Knobloch na něj vzpomíná jako na člověka s aristokratickým chováním, který měl rád okolo sebe především ty, kteří se o něco dobrého snažili. O jeho mezinárodní prestiži svědčí skutečnost, že tehdejší jednokorunové československé platidlo, vytvořené podle Španielova návrhu, bylo v Paříži ohodnoceno jako nejkrásnější mince na světě. Protože profesor Španiel pocházel z Jaroměře, našel k tomuto umělci Milan Knobloch bližší vztah. Když se pak ucházel o přijetí do jeho mistrovské školy, ukázal mu svoje výtvarné práce. Pan profesor si je

prohlédl a vzápětí jej přijal do své speciálky. Tohoto kroku Milan Knobloch nikdy nelitoval, naopak.

Sochař vytvořil podle antropologického výzkumu prof. Emanuela Vlčka i podobu Karla Hynka Máchy. Dlouho studoval odlitek exhumované Máchovy lebky. A pak vytvořil několik variant Máchovy podoby, z nichž nakonec vyšla ta nejpravděpodobnější.

Počátkem 70. let byl Milan Knobloch požádán Ministerstvem kultury o vytvoření medaile k oslavám Mikuláše Koperníka u příležitosti 500. výročí astronoma narození. Zpočátku se chtěl inspirovat dobovými podobenkami tohoto učenice, avšak už po dvacáté verzi dospěl k názoru, že podobných realistických podob už existuje bezpočet. Začal proto uvažovat o tom, že by Koperníkova tvář měla být více spojena s jeho myšlenkovými pochody. Tak vznikl během dvouletého hledání definitivního tvaru medaile soubor více než sta různých odlitků. Definitivní tvar postupně vyzrával.

Na výstavách Knoblochových děl bývají instalovány desítky jeho mistrovských medailí. Najdou se tam podobenky Karla Hynka Máchy, Wolfganga Amadea Mozarta, Vítězslava Nezvala, Jana Evangelisty Purkyně, Williama Shakespeara, Bedřicha Smetany a mnoha dalších osobností kultury i vědy.

Za svou nejzdařilejší práci považuje Mistr Knobloch portrét slavného alžbětinského dramatika Williama Shakespeara. O jeho podobiznu se pokoušel už v mládí na Akademii, ale tyto pokusy ještě nevystihovaly podstatu toho, co si o konečné podobě představoval. Z těch někdejších nápadů, které lze považovat vlastně jen za skici, mnohem později vycházel při práci na definitivní podobě. Těch mezičlánků k finálovému tvaru bylo víc než padesát. Tato podoba byla pro svou výjimečnost v roce 1964 zařazena do renomované publikace Encyklopedie Britannica. Mistr byl o ni požádán i z leningradské Ermitáže.

V roce 1990 byl ve východočeské Poličce odhalen pomník skladatele Bohuslava Martinů. Na tomto více než třímetrovém monumentu pracoval čtyři roky. Rád vzpomíná na chvíle, kdy se při jeho vzniku setkal i s pamětníky tohoto skladatele. Patřil k nim například spisovatel Jiří Mucha, klavírní virtuosové Rudolf Firkušný a Josef Páleníček, muzikolog dr. Václav Holzknecht a další. Podobu mladého Martinů komponoval Mistr Knobloch podle dobových fotografií i na základě připomínek uvedených návštěvníků. Při vytváření tohoto díla mu pomohlo i to, že snímal skladatelovu posmrtnou masku – unikátní na tom bylo to, že to bylo 20 let po pohřbení ve Švýcarsku.

Díváme-li se na Knoblochovy práce, ať už se jedná o medaile, mince, plastiky či velkolepá sochařská díla, nevidíme pouze tváře zobrazovaných osob, ale máme dojem, že čteme jejich poutavý životopis, poznáváme jejich tužby a přání, sledujeme proud myšlenek a cestu k naplnění jejich cílů. Než uchopí první hrst hlíny nebo na papír načrtne první obrysy tváře pro budoucí minci či medaili, prostuduje množství knih o životě a práci zobrazovaných velikanů. Když se rozhlédneme po ateliéru, ze všech stran se na návštěvníka dívají předlohy, zkusmé práce, představy tváří, které se teprve zrodí do definitivní podoby, zakleté v tvárném materiálu. Dívají se na nás V. V. Štech, Gustav Mahler, geniální tvář Williama Shakespeara, hvězdná dvojice Keplera a Koperníka, rytec Hollar, Karel IV., je tu Bohuslav Martinů, antropolog Aleš Hrdlička, Božena Němcová.

Než přistoupí k tvůrčí práci, chce poznat život těch lidí, které má zpodobnit. Chce vědět, kdo to byl, jak žil, o čem přemýšlel, co ho trápilo, z čeho měl radost. Chce v kovu zobrazit živého člověka. Koperník byl pro Mistra člověkem, který předběhl svoji dobu. Hledal oblouk, kterým by spojil jeho dobu s dnešním výzkumem kosmu. Pochopil, že to byl konkrétní člověk, který psal i verše, ale především byl vědec. Proto jeho portrét obepíná slunce, planety, které kolem něj

obíhají, paprsky, přístroje k měření nebeských těles, také povrch Měsíce a kosmická družice... Knoblochův Koperník byl v americkém odborném časopise ohodnocen jako nejkrásnější medaile, zobrazující nový pohled na svět. Polsko udělilo českému sochaři řád Za zásluhy o polskou kulturu.

Uznání ve světě

Převážná část jeho tvorby má však celonárodní význam a některá jeho díla mají uznávanou světovou úroveň.

Knoblochova busta antropologa Hrdličky se stala součástí expozice Národního muzea USA ve Washingtonu. Shakespearovská medaile se stala majetkem muzea slavného dramatika v jeho stratfordském rodišti. Reprodukce této medaile je také zobrazena v Encyklopedii Britannica. Milan Knobloch zvítězil i v soutěži na vytvoření bust J. K. Tyla a Wolfganga Amadea Mozarta pro pražské Stavovské divadlo.

Státní opera v Hamburku si u Milana Knoblocha objednala bustu skladatele Gustava Mahlera. Nedávno přišla z Hamburku další zakázka – tentokrát sochař vytvoří plastiku moderního autora Šnitkeho.

Švýcarské město Vevey na břehu Ženevského jezera (poslední sídlo Charlie Chaplina) si u Milana Knoblocha objednalo bronzový památník Jana Palacha, který byl slavnostně odhalen v roce 1997. Z pochodně, z níž lze jen vytušit šlehající plamen, vystupuje dvojice křídel. Jedno se vypíná k nebesům, jako by se chtělo dotknout hvězd. Druhé se naklání k Zemi. V bronzu je zaklet věčný zápas člověka. Svár dobra a zla. Příběh moderního Ikara, který se chtěl vznést ke hvězdám. Varovná připomínka světa, v němž stále ještě mnoho Ikarů zůstává ležet pod úpatím skal.

Umělec a jeho vztah ke sportu

Milan Knobloch měl i pozitivní vztah ke sportu. Jako mladík se pravidelně věnoval aktivnímu pohybu. Podnikat cestu z Prahy do Rodova na kole – tam a zpět kolem 200 km – je jistě slušný sportovní výkon! Při svém sportování se seznámil i s řadou špičkových atletů. Patřil k nim například velmi známý lehký atlet Evžen Rošický, s nímž dokonce pravidelně boxoval (!). Velmi se spolu spřátelili. Chodil tam také olympionik Alois Hudec, který vynikl jako gymnasta a pro naši zemi na jedné z olympiád vybojoval zlatou medaili. Mistr rád vzpomíná třeba i na chvíle strávené se slavným tenisovým reprezentantem Jaroslavem Drobným. Vzpomíná i na setkávání s hokejistou Vladimírem Zábrodským. Lituje jen toho, že mnozí z těchto kdysi velmi známých a úspěšných sportovců jsou zapomenuti. Pro něho jsou však tyto vzpomínky stále živé.

M. Volák

Tenisové léto

Po skončení oblastní soutěže, kde naše soutěžní družstvo obsadilo pěkné 3. místo a oporami byli zejména Petra Lžíčarová – Kvapilová a Jan Ryšavý, byly tenisové kurty využívány zejména rekreačními hráči a dětmi. Tenisovou školičku pro děti převzala bývalá reprezentantka paní Holubová.

Ještě před prázdninami uspořádali tenisté třetí ročník turnaje ve čtyřhrách. V sobotu 24. června se utkalo na smiřických kurtech 14 dvojic, bez rozdílu věku a umu. Celkovými vítězi se stali L. Bednář s L. Středou, místo druhé vybojovali L. Jirousek a V. Osladil, třetí skončili J. Ryšavý

a M. Pehl. Rekreační hráči se zúčastnili několika veteránských turnajů – v Hradci Králové, Dobřenicích, Černožicích, Rychnovku, a to se střídavými úspěchy.

V sobotu 2. září se uskutečnil jubilejní, již **XXX. ročník turnaje pamětníků**, tedy bývalých i současných hráčů našeho tenisového klubu starších čtyřiceti let. Turnaje se zúčastnilo 16 hráčů, hrálo se za příjemného počasí, jako obvykle v několika věkových kategoriích. Vítězem kategorie nad 40 let se stal V. Osladil před P. Filipem a K. Zapadlem. V oslabené kategorii nad 50 let zvítězil R. Baborák, druhý byl M. Plšek a třetí J. Fabián. V kategorii nad 60 let vybojoval vítězství K. Hradecký před J. Finkem a Vl. Svatoněm. V kategorii žen porazila Vl. Svatoňová K. Hronešovou a potvrdila loňské vítězství.

Akce na našich kurtech se uskutečnily s podporou firmy BDK Glass Smiřice, cenami pro Pamětníky přispělo město Smiřice a kandidát ODS do senátu Ing. Petr Pakosta, který ceny i osobně předal.

Ing. Milan Plšek, předseda TJ Sokol

Účastníci XXX. ročníku turnaje pamětníků ↑

Ing. Pakosta předává cenu předsedovi oddílu Ing. Baborákovi, vítězi kategorie nad 50 let →

Turnaj v malé kopané

Dne 26. 8. 2006 se uskutečnil na všesportovním zařízení před ZŠ Smiřice 1. ročník turnaje v malé kopané pořádaný TJ Sokol Smiřice. Zúčastnila se družstva: H-CLUB Smiřice, Sokol Smiřice A, Sokol Smiřice B a SK VERTIGO Holohlavy.

Po urputných bojích systémem každý s každým se na prvním místě umístil tým SK VERTIGO. Druhé místo obsadilo družstvo Sokola A a třetí příčka patřila Sokolu B. Nejlepším brankářem byl vyhlášen Tomáš Smetana z týmu SK VERTIGO. Nejlepším hráčem s nejvyšším počtem vstřelených gólů – 7 byl Jaroslav Kratěna ze Sokola A.

Milan Svoboda, TJ Sokol Smiřice

Svaz důchodců ČR ve Smiřicích

Od 15. srpna 2006 pracuje v Hradci Králové Krajská rada seniorů Královéhradeckého kraje, která je zastřešujícím orgánem všech seniorských organizací. Vznikající Krajskou radu inicioval hejtman Královéhradeckého kraje Pavel Bradík, přípravnou komisi vede náměstek hejtmána Miloslav Plass. Sídlo této rady je v Domě odborových služeb v Gočárově ulici 1620 v kanceláři č. 405, e-mail: poradna.hradec.kr@rscr.cz. V její poradně se budou vyřizovat dotazy týkající se oblasti důchodů, sociálních dávek, služeb a další sociální problematiky. Svě dotazy sem mohou předkládat všichni důchodci.

Upozorňujeme všechny důchodce na časopis „Doba seniorů“, který jako měsíčník vydává Rada seniorů ČR v Praze. Zakoupit je ho možno i ve Smiřicích v trafice p. Černého. V časopisu jsou uvedeny články, které mají důchodcům co říci.

Ve dnech 5. a 6. září se uskutečnilo setkání funkcionářů ČR v Hradci Králové v Novém Adalbertinu. Byla zde projednána otázka činnosti seniorských organizací v Evropské unii v České republice. Tohoto jednání se zúčastnila prezidentka Eurag Wien. Na setkání byla probírána problematika léčby chronických kožních nemocí. Druhý den se uskutečnilo setkání s primátorem města Hradce Králové, na programu byla diskuse o zdravotní a sociální péči, o vzdělávání ve Svazu důchodců ČR. Jednalo se zde i o činnosti Rady seniorů ČR. Jednání se zúčastnila pí Kučírková.

Smiřická organizace Svazu důchodců ČR připravuje pro poslední období tohoto roku ještě tyto akce:

- 16. září: zájezd: Boskovské jeskyně, Jablonec n. N. (bižuterie), hrad Lemberk
- 11. října a 8. listopadu: zájezdy do Polska – Kudowa Zdroj
- 9. listopad: zájezd do Národního divadla v Praze na představení Cyrano z Bergeracu
- 24. listopadu: předvánoční posezení
- do konce roku budou na programu i dvě přednášky – jejich termíny budou ještě upřesněny:
 - přednáška „Zdravé stravování“
 - přednáška pí Dostálové „Naše zahrada“.

Kučírková Vlasta, předsedkyně SD ČR Smiřice

Mitiskova kronika – VIII. pokračování

Kamenný most

Mnoho let museli se smiřičtí spokojit s dřevěným mostem, ač mnohokrát se oprava dělali musela. Pan vrchní Ondřej Buller nahlédl, že jest nutné, aby most bytelnější zřízen byl. Nechal pískovce robotními povozy navoziti a do Smiřiček k obecnímu domku poskládati. Pak pana Josefa Kratochvílu – stavitele ku výstavbě zplnomocnil, jenž téhož roku **1813** tento most, přes takzvaný od Holohlav tekoucí Jordán vystavěl, blíže domků č. 74 a 76. *(Tento mostek stával v místě volné plochy u Červinkových a Litomiských, za transformátorem u Jedličkovy trafiky.)*

Časté povodně

Již od pradávných časů Labe každoročně povodně a rozvodnění působilo, ano i hráz k Vlkovu zpětrhalo a cestu tam nemožnou učinilo. Toto rozvodnění všechno spojení s městečkem Smiřice znemožnilo, obyčejně 8 dnů i delší čas potrvало, takže od Čibuze a od vřkolních obcí žádný člověk přijít nemohl, aby si chleba, maso a jiné potřeby nakoupil. Ano i kronikář, když roku **1820** jako student z Hradce do Josefova pěšky putoval, nemohl po blátivé cestě jít, musel mezi křoviny a zbytky pařezů do bažantnice se vyhýbat, nežli se do vsi Vlkova dostal.

Léta Páně **1824** deštivé počasí o vánočních svátcích způsobilo velkou povodeň, která ledovými krami ještě výš vystoupila. Zvláště u Smiřic, kde Labe se u mlýna ve tři ramena dělí, bylo viditelné, jak mocný a strašný je vodní živel. Ještě horší rozvodnění bylo r. **1829**, které trvalo od 8. do 13. června. Voda přihnala se tak rychle, že někteří lidé v lukách se nacházející, nestačili dospíšíti na návrší. Byla to průtrž mračen a tak pro ně jiné pomoci nebylo, museli raději na stromy vylézt a tam očekávali, až vozy pro ně přijely a do vesnic je zavezly. Roku **1833** po dlouhé zimě a nastalé oblevě, v únoru přišla povodeň, která do Smiřic jdoucí cesty byla přetrhla. Příštího roku na den Ježíše, ba až do hromnic byla silnice tou 14 dnů trvající povodní přetržena, že museli se lidé na lodích převážeti a s vozy ještě delší dobu jezdit nemohli. Tehdáž musely se dřevěné mosty zříditi a kamennými kanály průchod vodě zjednat, těch průduchů 8 neb 12 povstalo. Posléz r. **1839** u konce prosince i na svátek sv. tří králů v lednu **1840** mírná panující zima přinesla mnoho deštivých dnů, táhnoucí ledy nebyly rozsekány a u mostu nemohouce projít se vzepřely, břehy přestoupily a značné rozvodnění způsobily.

Roku **1839** nechal pan vrchní Karel Klier, mezi Hradcem a pevností Josefov, zříditi pevnou silnici. Tak bylo zajištěno spojení mezi Čibuzí, Vlkovem a Smiřicemi i při rozvodnění Labe. *(Jde o cestu používanou dodnes, šla po hrázi zrušeného rybníka pod Hubilesem. Ani regulace Labe r. 1930 neodstranila občasné rozplavy na levé labské straně.)*

Pivovar a vinopalna

(Těž pálenice kořaleční, dle pamětní knihy čibuzské fary.)

Potomstvo bude se tomu diviti, když bude čísti, že ohledně obou těchto nápojů zdejší obecní synům Abrahámovým závislé bylo, protože oni patřičnou činži odváděli. Dokázaná to věc, že pachtýř neb majitel pivovaru byl hebrej (*žid*) Vincernic ze Semil, byl pachtýřem pivovaru a vinopalny v pevnosti Josefov, a dále dvou pivovarů ve Smiřicích a Hoříněvsi, z nichž vytěžil nejméně 50–60 tisíc zlatých. Podivuhodné byly ty aparáty k pálení kořalky.

Roku **1826** převzal pivovar do pachtu zdejší vrchnostenský sládek **Josef Strašpítel**, ve spolku s Janem Grusem, za cenu nevysokou, poněvadž byl tenkrát povinen 200 sudů jakožto deputát grátis odvádět. Sud piva stál tehdy 8 fl. 48x. Na všech statcích i také páni faráři na náboženském fondu požívali té výhody, že jim co přívarek, proti odvedení pivního tácu a tří mír ječmene, a také zaplacení šrutky podstaršímu, každoročně 6 až 8 sudů piva přenecháno bývalo. Také čibuzskému faráři bylo povoleno 6 sudů piva odebírat, ale musel písemně v Praze požádati. Tak to šlo až do r. **1828**, vycházelo to dosti dobře, 4 žejdlíky neb máz piva na 6 krejcarů na vlastní přivaření, jen to bylo nepříjemné, že ten ječmen na přívarek musel býti zavážen na holohlavskou sýpku. Při novém pachtu bývalý sládek Fr. Strašpítel převzal pivovar proti příliš vysokému pachtu 15000 fl. ročně a deputátu 200 sudů. Jenom 3 léta to vydržel a přenechal pacht svému podstaršímu **Janu Grusovi**. Když pak Grus stal se sám sládkem, tedy navařil tak špatného piva, že páni viděli se nuceni lepšího piva z Hoříněvsi odebírat. Nuže pak r. **1840** vzal zdejší pivovar do pachtu izraelita **Abraham Mautner**, muž to velmi dokonalý, že i mnohé křesťany zahanbil. Tak za 20 fl. obdržel farář z Čibuze sud piva, kdežto do hospod šenkýři museli platit 26 fl. 40x. Také to jest jistá věc, že od doby kdy zdejší vinopalnu A. Mautner převzal, v několika letech takové

bohatství nashromáždil. *(Před tím, asi od r. 1750, měl první z Mautnerů již v nájmu pálenku. Smiřický pivovar byl zrušen v prosinci 1948.)*

Cholera

Cholera, neb asiatická ouplavice, tento dávicí anděl smrti, karabáč neb trest národu seslaný, objevila se r. **1831**, od mnoha černou smrtí pojmenovaná. Jenžto znenadání člověka přepadne, že z 5-ti onemocnělých sotva jeden ty silné křeče a vrhnutí předrží a průjem ho prorazí. Lidé, kteří to neviděli, ani ponětí o té nemoci míti nemohou. Tak zuřila cholera v listopadu **1831** v Praze, v Jaroměři a okolí pak na 100 lidí zemřelo. Říkalo se, že ve Smiřicích a okolí jeden člověk v 6-ti hodinách v nejpálčivějších bolestech zemřel. Ve Smiřicích byl sice doktor Karel Černý z č. 147 a ranhojič Ignác Konvička, ale oba již velmi staří a tak dominium Smiřice obdrželo cholerního lékaře izraelitu doktora Lewyho. Žádná mrtvola nesměla se do kostela zanésti, nýbrž přímo na hřbitov a nosičům dýmku tabáku dovoleno bylo při nešení rakve kouřiti. Tato cholera nebyla jen v zemích Rakouských, nýbrž i v Prusku, Vlaších, Španělsku, Francii, ano i též v Americe a v Brazílii. Jen Anglie ušetřena zůstala, tam již topili kamenným uhlím a tak se myslelo, že síra a její pára jsou antiasiatikem. Nápadné bylo, když tak jak se objevila, tak najednou nemoc i zmizela.

Zavěšení velkého zvonu

L. P. **1836** byl ten velký zvon z r. 1519, asi 15 q těžký, ze zbouraného staroplesského kostela (1780), do Smiřic zavezen a v tajné či depositní místnosti uschován, po vyřízení žádosti pak na věži kostelní zavěšen. Tedy zhotovena na věži nová silná hranice pro tři zvony, jeden velký a dva malé. Při hudbě trubačů a vlaských bubnů, střelbě z mozdíků, byl velký zvon po kladce vyzdvížen a zavěšen, potom bylo všemi zvony zvoněno a tím slavnost ukončena. Nejvíce se při tom vyznamenal přísedící pan **František Černý** z č. 125, který mnoho práce zdarma vykonal, tímto velkým zvonek osobně i později zvonil, ačkoliv i podnes musejí dva lidé namáhavě tahati. *(Depositní místnost se nacházela pod věží, za vchodem do chodby vedoucí ke schodům. První dveře byly dřevěné, pak malá komůrka a druhé, železem pobité silné dveře.)* V r. **1836** rovněž osazena nová bání na kostelní věži a do této vložena plechová krabice s památnými spisy. Bání shodil silný vítr v listopadu 1833.

Lesy – zelené plíce planety

„Ó podivuhodné stromy, moji staří přátelé, které jsem ctil, když člověk ve mně vzbuzoval odpor, a které od té doby jsem začal milovat ještě čistší oddaností. Kéž nikdy nezapomenu vašeho mužného příkladu.

S rozpráhnutými pažemi jste pevně zakořeněné hluboko v tmách země, naší matky živitelky. Neúnavně a bez přestání směřujete vzhůru k věčné svobodě slunce a nebe.

Bez pokoření zůstáváte klidně na místě, nad nímž vládnete svým požehnáním. A i když osud vámi zatřese a zlomí vás, ve vaší hrdé marnosti jste stále ještě krásné.

Naučte mě, bratři, tak žít, tak umírat.“

Albert Schweitzer

Lesy a stromy na Smiřicku

Strom a člověk. To je historie sama o sobě. V televizním seriálu o stromech na to upozornil velice pěkně herec Luděk Munzar, rodinnými kořeny propojený se Smiřicemi. Poněkud mě inicioval k zamyšlení o vztahu strom – město. Byl proměnný, na hranici boje a příměří. Lidé mýtili lesy v období míru, vypalovali je v dobách válek; les naopak rozrůstal do polí a vesnic, když lidé vymřeli morem nebo odešli před útlakem nebo válkou.

Ani ve Smiřicích a jejich okolí to nebylo jiné. Původní stav zalesnění je znám jen útržkovitě, z náhodně zachovaných map či z pomístních jmen. Labe, které meandrovalo v současné labské nivě, tvořilo vhodné podmínky pro tzv. lužní les, propojený dubinou na les Rasošku, Kalthaus, Pleský les a další zapomenutá polesí. Je známo, že od kamenného mostu přes Labe – pro přístup do zámku od východu – vedla lesem přímá cesta, vroubená alejí jeřábů a lip – až k loveckému zámečku na konci současné vesnice Starý Ples. Druhá cesta „hatěma“ vedla přes Smržov, Libřice, České Meziříčí až do Opočna.

Radikální zásah do lesního hospodářství způsobila ke konci 18. století stavba pevnosti Josefov. Její okolí muselo být z obranných důvodů vymýceno do vzdálenosti přibližně 2 km. Přibližně ve stejné době došlo k likvidaci hubíleského rybníka a k narušení černilovsko-hubíleské rybniční soustavy.

V druhé polovině 19. století byly provedeny další rozhodující zásahy do přírodních poměrů smiřického okolí. Šlo o stavbu železnice a stavbu silnic. Došlo k vykácení převážně listnatých stromů v labském rozplavu a na přilehlých nábrežních vyvýšeninách. Získané kvalitní dřevo po zpracování na parní pile ve Zbuzanech skončilo ve skandinávských loděnicích. Dřevo z dubů bylo použito na výrobu pražců pro stavbu pardubicko-liberecké dráhy.

Pokud byly v okolí Smiřic solitérní význačné stromy, pak je možno se nejprve zmínit o dvou majestátních lipách, které do roku 1866 stály nad Smiřicemi v prostoru za „Lednicí“. Tehdy jistě staleté stromy byly před začátkem prusko-rakouské války r. 1866 poraženy, aby nesloužily jako naváděcí orientační znamení.

Přibližně v téže době vznikly za nádražím mohutné pivovarské sklepy a nad nimi pivniční haly s restaurací „Na Lednici“. Haly původně orientované v ose východ–západ byly po požáru postaveny v orientaci sever–jih. Vzniklá letní restaurace nad nádražím byla moudře osázena na východní straně řadou kaštanů. Dnes jsou zbylé zmohutnělé stromy příčinou borcení kamenné stěny, oddělující budovy od plochy nádraží. Protože péče o tyto stromy byla a je i nadále nedostatečná, trpí kaštany klíněnkou jírovcovou a je i vysoce pravděpodobné, že je zahubí. Smutný osud postihl i třešňový sad, vysázený v bývalé staré cihelně. Zde byl ničitelem člověk, který už před léty své dílo zkázy dokončil. Vzrostlé třešňové stromy – asi šedesátileté – byly do výše kmenů zavezeny stavebním a komunálním odpadem. Větve trčící z hald jako ruce, vztahující se po pomoci, byly následně ořezány. Navážka byla doplněna, terén zarovnan a nyní už je zde jen pole, na kterém se „urodí“ kromě slabé úrody velké množství cihel a kamenů.

Méně drasticky, ale stejně razantně, bylo počátkem padesátých let likvidováno stromořadí na jižní straně nynější Zemanovy ulice. Toto stromořadí lemovalo vodoteč – potok, který vtékal do Mlýnského náhonu u mostu při parcele Zdeňka Marka ml. Vodoteč byla zatrubena a stromy byly nemilosrdně vykáceny – pokud mě paměť neklame, byly to lípy. Asi právem musely ustoupit vznikající silnici k nádraží. Čemu a proč musely ustoupit vzrostlé kaštany u bývalé silniční váhy (dnes je zde parčík), to by uměl vysvětlit snad jedině ten, kdo je spálil.

Někdejší „Okrašlovací spolek“ se zasloužil o úpravu stráně v Hankově ulici (U Lednice) a o vysazení vrb u bývalého mlýnského náhonu. Stráž i vrby přežily obecnou neúctu k přírodě – vrbám uškodila sama příroda, když silný vítr jim nedávno několik snětí ulomil. Do dnešních dnů

přečkaly kaštany vysazené za barona Liebiga a dnes už mohutný dub u trafiky U Jedličků. To vše od mlýnského náhonu vpravo.

Mezi řečištěm Labe a náhonem došlo během minulého století k velkým změnám. Ve třicátých letech byl přeložen tok Labe do nového řečiště (v nynější podobě) a byl postaven jez (elektrárna byla postavena později). Vyschlé původní řečiště Labe vytvořilo prostor pro vznik „malého stadionu“. Nová silnice rozdělila původní zámecký park, založený baronem Liebigem, na dva nepropojené celky. Dnes už vnímáme park při výjezdu ze Smiřic pouze napravo – vlevo vznikla v druhé části parku mj. čerpací stanice pohonných hmot. Stromy v současném parku tvoří samostatnou kapitolu pro svou vzácnost i mimořádné umístění. Původní řečiště Labe bylo ponecháno z části svému přirozenému vývoji a z části zavezeno.

Břehy nového regulovaného řečiště Labe byly zapůjčeny „Okrašlovacímu spolku“, který břehy osázel stromy a keři zakoupenými správou toku. Na obou březích byla uvedeným spolkem zřízena asi metr široká procházková cestička.

Pozn.: Smiřičtí turisté se přičinili o to, aby byla vyznačena z Lochenic až do Černožic „Prokešova spojovací cesta“. Mrzí je však, že cesta kolem Labe je nyní špatně schůdná – zarostlá travou a křovím. Asi by neškodilo původní cestu obnovit, aby byla možnost delších procházek pěkným prostředím kolem Labe.

Pokud po regulaci Labe zůstaly význačné stromy, byly zachovány. Pro drobnou zvěř byly na pravém břehu zřízeny dva úkrytové remízky, nazývané „lesejčky“. Obdobnou funkci měla i tzv. školka, v níž „Okrašlovací spolek“ pěstoval keře určené k výsadbě ve městě. Později tato školka „zdivočela“ a stala se rejdištěm kluků a místem pro příležitostné „hrátky lásky“. Dnes tam je v místech bývalé skautské klubovny („Skautáku“) klubovna Českého rybářského spolku.

„Okrašlovací spolek“ dbal i jinak o „ozelenění“ města. V nově vznikajících ulicích za školou byly vysazeny aleje ozdobných stromů – v Jiráskově ulici hlohy, v Nývltově ulici sakury, javory v Legionářské (nyní Brigádnické) ulici – nevím jaké stromy byly vysazeny v ulici Spořilov. O stromy pečovali smiřičtí zahradníci, páni Jech a Ježek. Postarali se i o výsadbu kolem malého stadionu. Zda za tuto práci byli městem odměněni, nevím, ale domnívám se že nikoliv.

Před školou býval dříve úpravný parčík s bývalou veřejnou studní, „střeženou“ dvěma dominantními topoly, dvěma zelenými plochami, živým plotem a v létě spoustou maminek s kočárky. Školní hřiště bylo obklopeno ze všech stran dvěma řadami lip (pro zchátralost už některé samy spadly a některé musely být v zájmu bezpečnosti dětí i dospělých poraženy). Hřiště sousedilo s tenisovými kurty a plochou pro nejmenší, kteří zde měli na hraní pískoviště. I tato plocha byla od jihu ohraničena živým plotem. Kolem hřiště byly umístěny lavičky, které byly v příznivém počasí obsazeny penzisty, kteří současně s odpočinkem střežili i jakýsi pořádek mezi všelijak „sportujícími“ kluky.

Hustý ozeleněný pás tvořený vzrostlými a keřovými dřevinami lemoval břehy bývalého mlýnského náhonu od labského jezu až k vyústění do Labe – „k soutoku pod Skálou“ u Skalice. Přispěním občanů i činností podniků se stal Mlýnský náhon páchnoucí stokou. Nepomáhalo ani vybagrování nánosů, protože zanedlouho bylo koryto náhonu znovu plné. Proto byl náhon na území města zatruben. Zároveň zanikly i porosty na jeho březích.

Část města kolem bývalého mlýna byla svým způsobem „mlýnským ostrovem“. Ten zanikl jednak po zavezení jalového náhonu (přibližně kolem roku 1950), tekoucího kolem Dvorany, kolem kostela až do hlavního řečiště Labe a pak zmíněným zatruběním Mlýnského náhonu. Nejprve byly vykáceny vzrostlé kaštany na Masarykově náměstí (tak byl nazýván prostor, který bychom dnes mohli ohraničit městským úřadem, Dvoranou, kostelem a podnikem Danisco). Tyto krásné stromy, vysazené sem kolem roku 1780, tvořily první plán pohledu na kostel a zámek. Stromy na

bývalém „ostrově“ přežily déle a neublížil jim ani zánik „ostrovního rybníčka“. O jejich zánik se přičinili lidé – obyvatelé „staré pošty“ a deputátních mlýnských domů (dnes už zbořené domy čp. 122 a 123), kteří trpěli nedostatkem paliva, peněz a hlavně nedostatkem kázně, takže...!

Zámecký park sahal původně v podstatě jen po cestu na zámecké nádvoří. Po terénních úpravách v roce 1950 byl mezi uvedenou cestou a Labem městem – na tzv. děkanském poli – vysazen višňový sad. Ten zde vydržel jen 20 roků, kdy byly višně vykáceny a plocha využita pro účelné rozšíření zámeckého parku do jeho současné podoby.

Podívejme se na levou stranu Labe směrem ke Smržovu, Hubílesu, Číbuzi a Skalici. Kdysi zde byly rozsáhlé lesy, které sahaly až k Jasenné. Hned za zámek byl les ohrazen – byla zde obora, která končila někde u Číbuze, kde byla vrata a domek pro „oborníka“, který měl zřejmě za povinnost dohled. Dnes z těchto lesů zbyly v prostoru za elektrárnou směrem k Vlkovu jen malé zbytky bývalých lužních lesů, tzv. Dubinky. O jejich zachování musel v době socialismu úporně bojovat s tehdejšími úřady archeolog prof. Filip – snad na popud pánů Vorla, Rezka a Litomiského. Prof. Filip byl světově uznávaným vědcem s konexemi. Snad proto se mu tehdy, byť v okleštěné formě, podařilo Dubinky zachránit. Mezi náletovou a vysemeněnou buříní je tam i několik majestátních stromů, které kdysi vytyčovaly dosti využívanou cestu k Vlkovu.

Mnoho stromů zde bylo vykáceno při stavbě hrází zdrže elektrárny v letech 1947 až 1949. Rozšíření a hlavně zvýšení nábrežních břehů snížilo nebezpečí povodní. Pro město je důležité, že levý břeh vodní zdrže od Černožic po smiřický jez je o cca 48–54 cm nižší. V případě velké vody má voda v délce 2 km možnost rozplavu na luční a polní plochy – stalo se tak i při poslední velké vodě v roce 2000 – město zůstalo ušetřeno (jen do některých sklepů se dostala voda z kanalizace).

Brzy po dostavbě elektrárny (r. 1949) vysázeli žáci školy na levé koruně hráze nad jezem višňovou alej – asi 60 stromků. Město pak ovoce ze vzrostlých stromů prodávalo v dražbě. Neudržované a neošetřované stromy postupně přestávaly rodit a asi po 30 letech od výsadby byly vykáceny.

„Okrašlovací spolek“ osadil stromy a keři i levý břeh Labe. Zaměstnanci „Správy Labe“ za nově postaveným Tyršovým mostem (starý silniční most přes Labe) vysadili malý remízek. K mostku přes Smržovský potok byla vysázena alej bříz. Torza remízku i březové aleje jsou dosud patrné. Po každém větším větru jsou na zemi popadané uschlé větve bříz, které určitě postupně zahynou.

V posledních letech je kácení stromů přísněji regulováno. Dokonce jsou vykácené stromy nahrazovány novou výsadbou. Nové stromy se objevily pod nádražím, kolem silnice k Rodovu a kolem silnice ke Smržovu. Bohužel tyto ještě mladé stromky často uschnou v důsledku nedostatku vláhy, nebo je poškodí zemědělci při obdělávání pole, často i vandalové. Jedná-li se o zajištění zeleně, platí zde stará zkušenost i výroky novodobých politiků, že „o peníze jde vždy až na prvním místě“. Politikové to vždy zařídí tak, že na stromy málokdy něco zbude.

Pro ozdravení města a jeho okolí by bylo účelné obnovit vodní plochy do úrovně začátku minulého století (kolem r. 1920). Odlesněné plochy, které dříve působily jako odvodňovací suché poldry, by bylo prospěšné vrátit do podoby luk a pastvin. K odlesnění došlo u Smiřic hlavně přičiněním podnikatelské aktivity barona Liebiga. Násilné zorání luk v 50. letech minulého století nevedlo ani k finančnímu efektu, ani ke zkvalitnění životního prostředí v bezprostředním okolí Smiřic.

Ing. Lubomír Kupka

Pozn.: Pílu ve Zbuzanech (část Smiřic nad nádražím) nechal zbudovat v 19. století majitel panství – velkopodnikatel v textilním průmyslu – baron Liebig. Uvedená píla byla skutečně na tehdejší dobu velkým podnikem. Dokumentuje to fotografie, kterou mně před lety předal p. Jaroslav

Litomiský. Fotografie představuje stav z roku 1868. Lze na ní napočítat jen kolem budovy vlastní pily 105 pracovníků. I když tehdy nebyly práce zmechanizovány tak jako nyní, musíme připustit, že se jednalo o velký zpracovatelský závod, kde bylo velké množství stromů z okolí zpracováno na stavební řezivo. Ze snímku je patrné, že pila byla hned u kolejíště, takže nebyl problém s expedicí hotového řeziva. Velká část dubového dřeva byla použita na výrobu pražců v té době budovaných železničních tratí – mimo jiné i tratě Pardubice–Liberec.

(mv)

Dendrologická rarita v zámeckém parku!!

Dalším dendrologickým skvostem se mohl – být pouze na jeden den – pochlubit náš zámecký park. 14. srpna zde na exotickém stromu z čeledi lejnicovitých Kolovníku zašpičatělém (*Cola acuminata* var. *Smirzicenzis*), lidově zvaném „Kola“, vyrostl velký plod neobvyklých tvarů.

Protože si zaměstnanci města byli vědomi vzácnosti tohoto útvaru, pro jistotu jej ještě týž den sklídili a případným nenechavcům tak vypálili rybník. (lr)

Starosta města, vědom si vážnosti Zpravodaje, uvádí výše zmíněnou informaci na pravou míru:

Vzhledem k tomu, že se město rozhodlo park i nadále zvelebovat, jedná se v tomto případě o nový druh stojanu na kola (vzhledem ke skryté reklamě nemůžeme uvádět designerskou dílnu, z níž toto dílo vzešlo). Oproti stojanům, které používá město Hradec Králové, a které jsou opatřeny zámky, je tato investice pro naše město mnohem levnější variantou a tudíž si můžeme zároveň dovolit investovat do nových laviček, které budou řešeny obdobným způsobem.

Samozřejmě pro občany méně gymnasticky zdatné budou tyto nové lavičky instalovány i v nižších partiích parku.

L. Tuzar

ODS

**Váš hlas
bude
slyšet**

po modré společně

Ing. Petr Pakosta
kandidát ODS do Senátu

www.pakosta.cz

Zpravodaj Smiřic, Rodova a Holohlav

• Vydává město Smiřice, Palackého 106, 503 03 Smiřice • Vychází 4x ročně. Cena 1 výtisku 10,- Kč. Náklad tohoto čísla 450 ks. • Evidenční číslo: MK ČR E 16060 • Redakční rada: Miroslav Volák, Ludmila Trávníková, Ladislava Reichová • Příspěvky zasílejte na adresu: Městské kulturní středisko Smiřice, Palackého 124, e-mail: meks.smirice@tiscali.cz • Tiskne: APRINT CZ s.r.o., Pospíšilova 281, 500 03 Hradec Králové • Ve Smiřicích a Holohlavech předplatitelům donáška až do domu. • Prodej: Tabák U Jedličků a sekretariát MěÚ Smiřice • Uzávěrka příštího čísla 30.11. 2006 •